

KLIMAT – OCH MILJÖSITUATIONEN FÖRVÄRRAS I SNABB TAKT. PENNINGEKONOMI OCH HÅLLBAR EKONOMI

1 Klimatförändringarna i Arktis mer omfattande och långt snabbare än vad som tidigare förutsatts

1.1 Bottenrekord för is i Arktis. Glaciärer i svenska fjällen smälter bort

”Istäcket i norra ishavet har just nu den näst minsta utbredning som har observerats sedan satelliterna började mäta för över trettio år sedan. Nivån ligger mycket nära rekordåret 2007 och det är en helt öppen fråga – beroende på vädret de närmaste veckorna – om 2011 blir ett nytt rekordår. Isens utbredning mäts av flera olika satelliter och rapporteras av bland annat USA:s nationella centrum för snö- och isforskning, NSIDC.

...

Det finns folk som inte tror på att världen håller på att bli varmare . De måste ha väldigt svårt att förklara bort den krympande isen i Arktis.

Naturligtvis spelar naturliga variationer en viss roll. En ny studie av Jennefir Kay på USA:s nationella center för atmosfärforskning uppskattar att ungefär hälften av avsmältningen kan förklaras med naturliga variationer, såsom förändrade vindar. Resten beror på att jorden blir varmare.

Och den globala uppvärmningen beror i sin tur till stor del på att människor släpper ut så mycket koldioxid och andra växthusgaser. Det är nästan alla forskare, som faktiskt arbetar med frågan, överens om. Att många andra personer har invändningar av politiska eller ekonomiska skäl är en annan sak.” DN 28/8 -11

Det är inte bara isen i Nordpolenområdet som smälter bort utan samma sak händer med glaciärer i de svenska fjällen. ”När klimatförändringarna får glaciärerna att smälta måste fjällkartorna ritas om. - Vår gaciärinformation är från 80-talet, och flera glaciärer har försvunnit sedan dess, säger Hans Aurell på Lantmäteriet.” DN 12/8 -11

Smälter glaciärerna av i stor utsträckning av i Anderna i Sydamerika och i Himalaya i Asien sinar vattnet i floderna och livsbetingelserna för miljarder människor ödeläggs, eftersom det bundna vattenförrådet försvinner, vilket tidigare har redogjorts för i medlemsinformation 2010-01-28 på vår hemsida.

1.1 Klimateffekter väntas slå hårdare än väntat

En ny forskningsrapport, som sammanställts av 200 forskare från hela världen och är en kunskaps-sammanfattning av de senaste rönen om klimatet i Arktis, offentliggjordes i maj och ska ”fungera som ett av många underlag när FN:s klimatpanel (IPCC) presenterar sin nästa rapport över klimatet 2014.” SvD 3/5 -11

”**Forskarna konstaterar** att klimatförändringarna i Arktis är betydligt mer omfattande och sker långt snabbare än vad man hittills trott.

–De förändringar vi ser är dramatiska, säger Margareta Johansson vid institutionen för naturgeografi och ekosystemanalys vid Lunds universitet.

De nya modellerna antyder att temperaturen i Arktis till år 2100 kommer att stiga med ytterligare 3 till 7 grader, utöver den höjning på 2 grader som redan ägt rum.

En så kraftig höjning kommer att leda till massiv isavsmältning och betydligt snabbare snösmältning under våren. Tundrornas permafrost kommer att tina bort över enorma områden.

Allra mest oroväckande är kanske att avsmältningen av inlandsisen på Grönland tros bli så omfattande att den globala havsnivån höjs med 0,9 – 1,6 meter till 2100, vilket är dubbelt så mycket som IPCC förutspådde i sin senaste rapport.

Prognosen bygger på uppgifter om havsnivåerna bakåt i tiden och hur dessa förhållit sig till de rådande temperaturerna på jorden.” SvD 3/5 -11

Behovet av kraftfulla åtgärder mot utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser för att vända utvecklingen är större än någonsin. Åtgärder måste få kosta så mycket som behövs. Det är en överlevnadsfråga.

1.1 Mätningarna av koldioxid i atmosfären och utsläppen

Mätningarna av koldioxid i luft startade år 1958 av den amerikanske kemisten David Keeling, som kom på en metod att mäta som var mer exakt än någon annan. Platsen var väderstationen på berget Mauna Loa på Hawaii. Härifrån kommer världens längsta mätserie av koldioxid, den så kallade Keelingkurvan, som är grunden för de vetenskapliga rönen. ”Mätningarna på Mauna Loa har numera fått understöd av hundratals mätstationer runt om i världen. Alla bekräftar Keelingkurvan. Halten av koldioxid i luften har gått upp från ungefär 310 miljondelar när David Keeling började mäta 1958 till ungefär 390 miljondelar idag.” DN 29/5 -11 Och halterna bara ökar och påskyndar den globala uppvärmningen och försurningen av haven.

Svenska Dagbladet redovisade den 12 juli i år svenska storbolags koldioxidutsäpp 2007 – 2010. ”Företagens produktion ökade under 2010 och därmed även bolagens miljöförstöring. Koldioxidutsläppen är för många bolag uppe på samma nivåer som före finanskrisen 2008.” Utvecklingen borde gå i en helt annan riktning om målen ska uppnås.

Koldioxidutsläppen från lastbilar har mellan 1990 och 2010 ökat med 49 procent till över 6 miljoner ton enligt en sammanställning av uppgifter från Vägverket som Dagens Nyheter har gjort i samband med en redogörelse för försöken att framställa en ny diesel baserad på skogsavfall. DN 18/2 -11

Längre transporter borde styras om till den mycket mer miljövänliga järnvägen.

1.1 Metan frigörs när permafrosten smälter

Metan bildas när organiskt material bryts ner i syrefattig miljö. Metangas är en tjugo gånger mer potent växthusgas än koldioxid. När mark som är frusen året runt (permafrost) tinar och vatten samlas i kärr och sjöar bubblar metan upp vid nedbrytningen av det organiska materialet. Här finns en tickande klimatbomb.

Britta Sannel, forskare vid institutionen för naturgeografi och kvartärgeologi vid Stockholms universitet har i en studie för några år sedan visat att torvmarker som är frusna året om i Lappland håller på att tina. Temperaturen har successivt stigit. Sedan sextioalet har medeltemperaturen i luften stigit med närmare två grader. ”Nu har Britta Sannel tillsammans med en kollega tittat på femtio år gamla flygbilder från områden där kylan ständigt håller marken frusen i både Sverige, Kanada och Ryssland, och jämfört med hur landskapet ser ut idag.

I Sverige syns stora förändringar under perioden. Nya sjöar har bildats där marken tinat och marken

fallit ihop, medan andra sjöar försvinner när permafrosten runt dem släpper greppet.

–Så småningom förvandlas torvmarken till ett kärrområde, och då börjar också kolet som finns lagrat i marken figöras till atmosfären, säger Britta Sannel.

Än så länge har den här processen inte börjat i Ryssland och Kanada. Där är det fortfarande tillräckligt kallt, men om medeltemperaturen ökar med ytterligare några grader i dessa områden förväntar sig Britta Sannel att samma process startar även där.

Sverige har förhållandevis små områden med permafrost, men i Sibirien och Kanada är de enorma. Sammantaget beräknas de innehålla närmare 270 miljarder ton kol som legat infrusen i torvmarken i tusentals år. Om det hamnar i sumpiga marker och börjar bubbla i form av metangas kan konsekvenserna på klimatet bli plötsliga och omfattande: Det skulle innebära att mängden växthusgaser i atmosfären ökar med 20 procent.

–Det kan spå på den globala uppvärmningen mycket snabbt. I Sverige har processen redan pågått i flera decennier. Den är svår att stoppa när den väl satt igång, säger Britta Sannel.” DN 28/9 -11

När det potentiella metanet i permafrosten alltså frigörs efter en viss temperaturstegring sker en språngartad höjning av växthusgaserna med en stegrad global temperaturökning som följd. Konsekvenserna blir dramatiska för hela ekosystemet.

2. Utsläppen av kväve skadar hälsan och miljön

I den nya kväverapporten ”European nitrogen assessment” framgår att Europa har tredubblat mängden tillgängligt kväve i naturen på hundra år. ”**ALLT EXTRA KVÄVE** får stora konsekvenser för både människors hälsa och för miljön.

–Kvävet bidrar till luftföroreningar som leder till andningsproblem och hjärt- och kärlsjukdom. Man räknar med att luftföroreningar förkortar européernas genomsnittliga livslängd med flera månader , säger Peringe Grennfelt. /forskningschef vid Svenska miljöinstitutet/

Kvävet gör även stor skada när det hamnar i vattendrag och i luften.

–Det påverkar ekosystemen i hela Europa.

I havsmiljöer och kustvatten leder kvävet till övergödning och döda bottenar. När kvävet faller ned över skogarna försvinner känsliga arter och ersätts med arter som gynnas av mycket näring. Kraftiga gräs ersätter blåbär och lingon. Hundkax och nässlor tränger ut späda blommor.

Förutom från konstgödning kommer en hel del kväveutsläpp från förbränning av fossila bränslen, till exempel i kolkraftverk, bilar och lastbilar. Dessa utsläpp skulle kunna minskas av precis samma åtgärder som minskar utsläppen av koldioxid.” DN 24/4 -11 Men det gäller att gå från ord till handling.

3Miljögifter hot mot hälsan

I Svenska Dagbladet den 16 augusti i år redogörs för faran att människans medellivslängd kan bli kortare på grund av alla föroreningar, miljögifter, kemikalier. Professor Åke Bergman, docent Monica Lind och professor Bernard Weiss intervjuas. ”**De senaste årtionden** har användningen av kemiska preparat accelererat och idag finns det runt 150 000 registrerade kemikalier. Hur alla dessa påverkar oss är det egentligen ingen som vet eftersom endast ett mycket litet antal har undersökts närmare.

–Jag börjar bli minst sagt bekymrad. Vi ser hälsoeffekter på människan och jag är övertygad om att kemikalierna spelar en oerhört stor roll. Å ena sidan kan vi slå ner en massa ohälsotillstånd, men samtidigt bygger vi in nya sjukdomar, säger Åke Bergman.

Utvecklingen av många olika sjukdomar har kunnat härledas till miljöföroreningar. Detta gäller exempelvis diabetes, och olika autoimmuna sjukdomar, men också fetma, benskörhet, låg

spermiekvalitet, cancer och nervutvecklingsjukdomar som adhd och autism. Av alla kemikalier är det framför allt en grupp som Åke Bergman är orolig för – de ämnen som påminner om hormoner och som därför kan störa kroppens funktion.

–De är så många och förekommer på ett lömskt sätt i de produkter och material vi har hemma. I mattor, byggnadsmaterial, tapeter, målarfärg, stoppningar och annat. Man blir oundvikligen exponerad. SvD 16/8 -11

4Skyfall knyts till koldioxidutsäppen

Den 17 februari i år publicerade den vetenskapliga tidskriften Nature två nya studier som för första gången knyter extrema skyfall och översvämningar till den globala uppvärmningen genom utsläppen av växthusgaser. Dagens Nyheter skrev om studierna samma dag:

”I den ena studien har kanadensiska forskare samlat in mätdata om nederbörd på norra halvklotet under femtio år och sedan jämfört det med klimatmodellerna.

–De extrema skyfallen har blivit intensivare med åren, och den förändringen kan inte förklaras av naturliga variationer, säger Francis Zwiers på Victoriauniversitetet i Kanada.

I den andra studien har britiska forskare kopplat översvämningarna i Storbritannien hösten 2000 till klimatförändringarna. Den våtaste hösten sedan mitten av sjuttonhundratalet slutade med kraftiga översvämningar i England och Wales. Över 10 000 fastigheter skadades och värden för tiotals miljarder kronor försvann med vattenmassorna.

I studien utgår forskarna från detaljerade beräkningar av hur vädret utvecklades under perioden och hur det sedan påverkade vattenflödena i landet. Sedan räknar de ut hur samma skeende skulle ha sett ut utan människans tillskott av extra växthusgaser.

–På så sätt kan vi visa att människans utsläpp av växthusgaser mer än fördubblade oddsen för översvämningar, säger Pardeep Pall vid universitetet i Oxford i Storbritannien.

Den enskilt viktigaste förklaringen till regnmängderna var varmare luft över Storbritannien.

–En varmare atmosfär kan bära mer vattenånga. Det betyder att också regnen kan bli kraftigare, säger Pardeep Pall.

I Sverige syns än så länge ingen ökning av översvämningarna till följd av klimatförändringarna.” DN 17/2 -11 Riskerna med utsläppen framstår klarare.

SMHI fortsatte sedan att undersöka det extrema vädret i Sverige över tiden under hela 1900-talet och fram till idag och Dagens Nyheter återgav den 16 augusti uppgifter från en opublicerad rapport.

”De trender som klimatforskarna pekat ut för framtiden är redan här. Häftiga skyfall och regnkaos blir allt vanligare i Sverige. Värst är det i Götaland, visar en ännu inte publicerad rapport från SMHI.” DN 16/8 -11 Fler extrema regn ger säkrare slutsatser för Sverige. Trenden är redan oroväckande och måste tas på allvar.

5Hoten mot biologisk mångfald redan ett faktum. EU:s industriella fiske ödelägger haven

Luftföroreningarna, övergödningen, bottendöden, försurningen av haven, gifter i naturen drabbar den biologiska mångfalden. Men jord- och skogsbruk och industriellt fiske påverkar livsbetingelserna på även andra sätt.

I Sverige häckar 259 fågelarter av dessa är 94 eller 36 procent rödlistade, varav 9 nationellt utrotade, 6 akut hotade, 10 starkt hotade, 25 sårbara och 44 nära hotade. Såväl antalet skogsfåglar som antalet jordbruksfåglar har drastiskt minskat mellan 1975 och 2010, vilket framgår av ett diagram i Svenska Dagbladet. SvD 13/4 -11

”EU anklagas med rätta för att ha en i många delar orimlig fiskepolitik. Under årtionden har

unionen subventionerat överdimensionerade fiskeflottor samtidigt som politikerna blundat för forskarnas varningar om utfiskning.

Följderna är förödande.

Rapporter visar att 62 procent av matfisken i Atlanten och 82 procent i Medelhavet redan är borta.”
DN 15/7 -11

”Det största problemet är enligt kritikerna den uppblåsta storleken på Europas fiskeflotta med över 80 000 registrerade fartyg som får EU-bidrag till både bränsle, underhåll och bygge.” SvD 14/7 -11

Oceana, den största internationella organisationen som fokuserar på att skydda världshaven, bevara marina ekosystem och hotade arter, har vetenskapsmän, som arbetar nära ihop med ekonomer och jurister, och som i september lämnade en rapport om EU:s fiske, där i EU-stödet också inräknas det bidrag som medlemsländerna betalar.

”Svenska fiskare fick 2009 nästan exakt lika mycket i EU-stöd som det sammanlagda värdet av fångsterna.

I tretton EU-länder överstiger subventionerna värdet av fångsterna.

...

Siffrorna för 2009 visar att Sveriges fiskare fick 88,5 miljoner euro i subventioner.

Samma år landade de svenska fiskarna fångster värda lite över 90 miljoner euro. Rapporten pekar på hur den allt större efterfrågan på fisk leder till ökande exploatering av världshaven.

EU:s fiskeflottor finns numera i Atlanten, Stilla havet och Indiska oceanen och ett illegalt och oreglerat fiske är ett växande problem bland de europeiska fiskeflottorna.

...

Europas fiskeflottor beräknas vara två eller tre gånger större än vad som är en hållbar gräns för fisket.” DN 13/9 -11

EU:s överfiske utarmar fiskebestånden utanför den fattiga världens kuster och trålarna förstör bottenarna och den biologiska mångfalden. Lokalbefolkningarnas kustnära fiske blir lidande och därmed rycks möjligheterna till försörjning undan för en befolkning som under århundraden levt på fiske.

Östersjön : fortsatt miljöförstöring och otillräckliga åtgärder

1.1 Bottendöden i Östersjön

Uppgifter om syreförhållandena längs hela Östersjökusten har ställts samman av forskare från hela Östersjöregionen. SMHI redovisar varje år syresituationen ute till havs.

”Forskarna har identifierat områden med syrebrist på bara 10 till 30 meters djup. Totalt rör det sig om 115 platser.

–Problemet med syrebrist ute till havs har vi känt till länge, men att även kusterna är så pass drabbade är nytt, säger Daniel Conley, professor i geo- och ekosystemvetenskaper vid Lunds universitet.

Han och hans kolleger har ställt samman data om syreförhållanden längs hela Östersjökusten. Uppgifterna har hämtats från Sverige, Finland, Baltikum, Danmark och Tyskland.

Den sammanlagda bilden är att syrehalterna längs kusterna har minskat. Det är speciellt allvarligt eftersom det är här mycket av fisken i Östersjön föds och växer upp. Dit hör torsken, som lever sina första år närmare land.

–Ett annat stort problem är att syrebristen förvärrar övergödningen. Det frigör fosfor från bottenarna och då får vi kraftig algblomning, säger Daniel Conley.

På så vis har Östersjön hamnat i en självförstärkande spiral. Alger och bakterier frodas i det

näringsrika vattnet, och när de dör och sjunker till botten förbrukas syre. När syrgashalten kryper under 2 milliliter per liter slås allt liv ut.

SMHI, som varje år sammanställer syresituationen i Östersjön, rapporterade tidigare i år att bottnar med permanent syrebrist ute till havs nått nya rekordnivåer. Totalt rådde syrebrist på 28 procent av uppmätta bottnar. Det motsvarar en yta lika stor som hela Danmark och Skåne.

Enligt Daniel Conley har samtidigt kunskapsläget om lämpliga åtgärder klarnat.

- Vi måste minska utsläppen, annars blir det bara värre, säger Daniel Conley.” DN 24/8 -11

1.1 Sjötrafiken i Östersjön : utsläpp av koldioxid, svavel samt avfallsvatten och olja

Mellan 2006 och 2009 ökade antalet skepp på väg in eller ut från Östersjön med 20 procent.

SvD 27/6 -11

”Sjöfarten är en lika stor miljöbov som flyget, och kryssningsfartygen i Östersjön är stora energislukare. Men trots att båttrafikens utsläpp av växthusgaser ökar går det trögt att skärpa miljöreglerna.” Det finns inget regelverk för koldioxidutsläpp inom sjöfarten. DN 31/7 -11

För bränslets svavelhalt har FN:s sjöfartsorganisation IMO fattat beslut. ”För fartyg på Östersjön, Nordsjön och Engelska kanalen gäller att bränslet får innehålla högst 0,1 procent svavel från år 2015. Samma regler kommer att gälla för kusterna runt USA och Kanada. För resten av världen gäller 0,5 procent svavelhalt från år 2020.” SvD 3/9 -11

”Till år 2020 beräknas fartygens utsläpp av svavel vara större än från källor på land tillsammans. Beräkningar visar att sjöfartens utsläpp orsakar mellan 40 000 och 50 000 förtida dödsfall per år i Europa.”

...

”På land är högsta tillåtna svavelhalt i diesel och bensin 0,001 procent, det vill säga hundra gånger lägre än de krav som ännu inte trätt i kraft för sjöfarten.” SvD 3/9 -11 För att IMO:s beslut ska träda i kraft krävs beslut från EU. I stället för att lobba för en tidtabell med senare tider borde branschen lägga all kraft på att ställa om fartygen till en renare teknik för miljöns och folkhälsans skull.

Östersjöländerna har ansökt hos IMO om ett förbud mot dumpning av avfallsvatten för passagerarfartyg och färjor. ”Det skulle kunna minska näringstillskottet med ca 70 procent av andelen utsläpp, enligt en finsk studie.

Nyligen fick länderna igenom kravet på en lagändring i Östersjön – den första i världen.” DN 31/7 -11 Men lagändringen träder i kraft först 2018. Men trycket måste öka på regeringarna och berörda myndigheter så att hamnarna runt Östersjön får kapacitet att ta emot avfallsvatten för rening. Sådan kapacitet har redan Stockholm, Helsingfors och Sankt Petersburg. Mottagning måste också ordnas för avfallsvatten med oljespill från rengöring av oljetankarna.

Motsvarande kapacitet måste anordnas i småbåtshamnar runt kusterna för tömning av avloppsvatten från tankar i fritidsbåtar, för övergödningen och smittspridningen måste stoppas.

På västkusten har nämligen Livsmedelsverket upptäckt att många skaldjur innehåller för höga halter av E.coli-bakterier och varnar ”därför allmänheten att plocka och äta musslor på egen hand, även om det sker alldeles i närheten av en odling”, för ”en enstaka tömning från en segelbåt kan räcka” för smittspridningen. DN 26/7 -11

Sjöfarten är ett mycket eftersatt område vad gäller miljöregler, övervakning av och kännbara straff för överträdelser av bestämmelser för utsläpp av koldioxid, svavel m m och avfall. Det är staternas ansvar för att nödvändiga regler kommer på plats och blir effektiva samt att resurser ställs till föfogande för kapacitet i hamnarna för omhändertagande av avfallsvatten o dyl. För Östersjön måste räddas liksom Västerhavet.

7. EU:s och Sveriges svek mot klimatambitionerna inför och under FN:s klimatkonferens i Köpenhamn den 7 – 19 december 2009 i ljuset av Wikileaks avslöjanden

Andra halvåret 2009 var Sverige ordförandeland i EU. Statsministern var ordförande för Europeiska rådet, EU:s stats- och regeringschefer och miljöministern ordförande för rådet av de 27 miljöministrarna. Klimatproblematiken kom upp på den politiska dagordningen. EU ställde upp som mål att sänka utsläppen med 20 procent fram till 2020 jämfört med 1990 och var beredd att öka målsättningen till 30 procent, om andra följde efter. EU:s förpliktelse var otillräcklig för uppfyllelse av ens målet om högst två graders global temperaturhöjning. Se medlemsinformation 2010-01-28 på vår hemsida. Men massmedia var med på noterna. Statsministern hade tagit på sig ledartröjan och miljöministern skulle sätta press på de stora utsläppsländerna för att nå framgång. Förväntningarna om nya rättsligt bindande krav var stora. Men Köpenhamnskonferensen slutade i en not till protokollet, det s k Köpenhamnsackordet, en till intet förpliktande redogörelse för mål, krav på utsläpp och finansiering. Kyotoprotokollet som är rättsligt bindande för i-länderna – vilka har orsakat de stora klimatproblemen – hade inte förstärkts utan motarbetats av i-länder med EU och USA i spetsen. Hur kunde Köpenhamnskonferensen bli ett sådant misslyckande? Det var under det svenska ordförandeskapet i EU som EU och Sverige bytte fot i förhållande till u-länderna och Kyotoprotokollet. Det skedde vid klimatförhandlingarna i Bangkok i september 2009 som EU deklarerade ”att unionen inte vill gå med på någon förlängning av Kyotoavtalet.” DN 18/12 -09

I ljuset av Wikileaks avslöjanden av hemliga dokument som Svenska Dagbladet tagit del av och redogjort för i tidningen den 21 och 23 februari i år klarnar bilden.

”**När regeringen** Reinfeldt kom till makten 2006 stod USA sedan flera år i klimatförhandlingarnas skamvrå på grund av George W Bushs vägran att acceptera Kyotoprotokollet. Det bekymrade dåvarande ambassadören i Stockholm, Michael Wood, men Wikileaksrapporterna avslöjar att han trodde att den nya svenska regeringen kunde ändra på den negativa bilden av USA:s klimatpolitik.” Efter flera möten 2007 med regeringen, statsministern och efter ett möte året därefter med statsministerns statssekreterare Nicola Clase avslöjas: ”**Ett knappt år senare** kan Michael Wood sätta rubriken ’Sverige samtycker till att utvecklingsländerna också måste göra åtaganden’ i en rapport till Washington. Det var efter ett möte med Reinfeldts statssekreterare Nicola Clase i mars där hon betonade att åtaganden från utvecklingsländerna är ett måste i ett klimatavtal. Reinfeldt skulle ta upp frågan vid kommande EU-toppmöte och även med Kinas president och premiärminister vid ett besök i april, sade Nicola Clase till Wood.

Under 2009 blir ambassadrapporterna hem till USA om möten med den svenska regeringen allt fler.” Näringsminister Maud Olofsson träffar USA:s nya energiminister Steven Chu och president Obamas klimat- och energisamordnare Carol Browner. USA vill spela bort betydelsen av år 2020 och skjuta tidpunkten framåt i tiden. Naturligtvis är avsikten, att också tidsmässigt kunna skjuta på kraftfulla klimatåtgärder.

”**Några månader senare** kommer årtalet 2020 upp igen. Reinfeldts klimatrådgivare Lars- Erik Liljelund håller med om att år 2020 ligger för nära i tiden i ett kommande avtal. Även Andreas Carlgren tar senare under hösten upp 2020 som ett problem och föreslår olika lösningar där 2030 kan diskuteras samtidigt som målet att den globala medeltemperaturen inte får öka mer än två grader kan klaras.

Carlgren föreslår att svenska och amerikanska experter ska jobba ihop om den vetenskapliga grunden för dessa minskningsperioder 'så att den politiska trovärdigheten kan bekräftas av experter.' ”

I september kan sedan EU med Carlgren i spetsen deklarerera vid klimatförhandlingarna i Bangkok ”att unionen inte vill gå med på någon förlängning av Kyotoavtalet.”

”Och redan tre månader före klimatkonferensen kom miljöminister Carlgren och ambassadens högste politiske tjänsteman Robert Silverman överens om att spela ner förväntningarna på

resultatet.”

Det skulle inte bli ett förlängt och förstärkt Kyotoavtal. Signalerna om lägre förväntningar på resultat spelades också ut i svenska massmedier före klimatkonferensen.

Den närmast koloniala styrningen av klimatkonferensen i Köpenhamn i december 2009 från ordförandeskapet - först Danmarks miljöminister Connie Hedegaard, nu EU:s miljökommissionär, och sedan statsminister Lars Løkke Rasmussen – kan nu bättre förstås. Den stora majoriteten länder ville ha ett förlängt och förstärkt Kyotoavtal, som löper ut i slutet av 2012, men något sådant ville varken EU eller USA vara med om. Ordförandeskapet gick vid sidan av konferensens arbetsgrupper och cirkulerade andra förslag till speciellt utvalda länder med påföljd att den stora majoriteten tågade ut i protest. På så sätt avbröts konferensen flera gånger. Se medlemsinformation 2010-01-28 på vår hemsida. Representanter för icke-statliga organisationer som först fått tillträde till konferenslokalen avvisades sedan. Fredliga demonstranter arresterades kollektivt, vilket naturligtvis fick ett rättsligt efterspel och en fokusering på behovet av mänskliga fri- och rättigheter.

Wikileaks avslöjanden förstärker den slutsats som drogs i Medlemsinformation 2010-01-28 :

”Den slutsats man kan dra efter Köpenhamnskonferensen är, att EU är en del av problemet, inte av lösningen.

Det behövs en väldig kraft underifrån av folkrörelser, miljörelser och vanliga människor för att utvecklingen ska kunna vändas.”

8 Uppgifter om utsläppen av växthusgaser i Sverige bör kompletteras med uppgifter om utsläppen som görs när våra importvaror framställs i andra länder

När det sägs att Sverige har kraftigt minskat utsläppen av växthusgaser sedan 1990 tas inte hänsyn till den ökande svenska konsumtionen av importerade varor, vilkas framställning förorsakar utsläpp i tillverkningsländerna liksom transporterna av dem till Sverige.

En studie från norska klimatforskningsinstitutet Cicero visar uppskattningar av utsläppen för de importerade varorna och jämförelser görs över tiden med vad t ex den svenska produktionen förorsakar. SvD 6/8 -11

Globala energisystem vid Uppsala universitet har studerat svensk klimatpåverkan från konsumtionsståndpunkt, inklusive konsumtionen av importerade varor. Debattartikel i DN 14/9 -11

Man ska fortsätta att mäta utsläppen i Sverige och vidta sådana åtgärder att de upphör.

Att dessutom mäta utsläppen för varor som importerats från u-länder till i-länder för konsumtion ger också en uppfattning om en tillkommande klimatskuld utöver den historiska skulden som talar för att i-länderna ska ta sitt ansvar och ta på sig verkningsfulla åtaganden inom ramen för ett förlängt och förstärkt Kyotoavtal. Forskarrapporten från Cicero ger en uppfattning om vad det är fråga om. ”**Totalt har de fattiga** ländernas utsläpp från varor som skickats till i-länderna fyrdubblats sedan 1990.

...

Det unika med den här studien är att utsläppen från 113 olika länder har sammanställts från 1990 och framåt. Det gör det möjligt att följa hur exempelvis Sveriges inhemska produktion minskar, samtidigt som konsumtionen ökar.

Det innebär i sin tur att svenskarnas konsumtion har orsakat större utsläppsökning i u-länderna än vad Sverige nationellt har lyckats minska koldioxidutsläppen med.

Eller med Glen Peters /en av rapportförfattarna/ städliknelse :

–Ni har slängt mer över staketet än vad ni har städat på hemmaplan.” SvD 6/8 -11

9 Penningekonomi – hållbar ekonomi

I penningekonomin är styrmedlet pengar och vinst. Det blir allt tydligare att resultatet av ekonomiska processer inte enbart kan mätas med penningvinst när dessa har fått en global påverkan på klimat, miljö och förbrukning av ändliga naturresurser. Vinsten är kortsiktig, men de reala effekterna är långsiktiga. Naturen har ingen talan men kan inte behandlas hur som helst, för då hotas själva livets existens. Vi kan se detta redan när det gäller biologisk mångfald.

Naturen, naturens tjänster och effekterna på den biologiska mångfalden behandlas bl a i den s k Teebstudien ”The Economics of Ecosystems and Biodiversity”.

Pavan Sukhdev, Teeb-studiens ledare och chef för FN:s miljöprogramms gröna initiativ, talade om detta på en konferens om hållbara investeringar som norska finansaktören Storebrand arrangerade i våras i samarbete med norska miljödepartementet och som uppmärksammades i Svenska Dagbladet den 5 april i år.

Det faktum att naturens resurser inte är oändliga utan kan ta slut som t ex oljan kräver en annan hushållning av naturresurserna för resursbevarande och slutna kretslopp. Se t ex Anders Wijkmans och Johan Rockströms debattartikel ”Jordens resurser nära att ta slut”. SvD 21/3 -11

Ett exempel är posten i Sverige som har konkurrensutsatts. I Stockholmsområdet finns Posten och ”CityMail”. I Grödinge kommer först ”CityMail” med sin bil och lämnar post i brevlådorna och sedan kommer Posten och gör samma sak med resten av posten. Det är möjligt, att detta lönar sig för båda företagen i kronor räknat. Men det skulle kunna räcka med en bil, för tillräcklig kapacitet finns där. Resursresultatet i nuläget är i princip en dubbel förbrukning av drivmedel och bilar, dubbelt vägsplitage och dubbla utsläpp av växthusgaser och dylikt. Detta är inte hållbart.

Postdistribution och infrastruktur som järnvägar har betraktats som s k naturliga monopol där en sammanhållen ledning kan ta till vara stordriftsfördelar, agera flexibelt och maximera kapacitetetsutnyttjandet i en enda stor organisation. Datorkraften unerlättar logistiken på ett helt annat sätt än förr. Genom demokratisk styrning kan sådana statliga verksamheter ges uppifter utöver resultat i kronor.

Men utvecklingen går med nyliberalismen och EU i motsatt riktning. Offentliga monopol ska konkurrensutsättas så att verksamheterna splittras och privatiseras där delarna har inget ansvar för helheten. EU:s fördrag, konkurrens- och statsstödsregler, förordningar och direktiv gör att svenska folket alltmer förlorar sin handlingsfrihet, sin självbestämmanderätt och demokrati. 1)

Kaj Lidén

ordf., Folkrörelsen Nej till EU – Botkyrka

www.nejtilleu.se/botkyrka

1) Se medlemsinformationen på vår hemsida 2008-10-28 : Kaj Lidén, ”Lissabonfördraget: Kritik av regeringens proposition 2007/08:168. Folkomröstning om EU:s nya grundlag! Riksdagens behandling

ska ske i den ordning som gäller för stiftande av grundlag!” Se särskilt avsnitt 3.2.3 ”Tjänster av allmänt resp av allmänt ekonomiskt intresse”, s 14-16.